

UCHWAŁA NR XII/310/25
RADY MIASTA SZCZECIN
z dnia 27 maja 2025 r.

w sprawie petycji dot. ustanowienia Trybuny Obywatelskiej

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, poz. 1572, poz. 1907, poz. 1940) i art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz.U. 2018 r. poz. 870), **Rada Miasta Szczecin uchwala, co następuje:**

§ 1. Uznaje za bezzasadną petycję złożoną przez Pana _____ w sprawie ustanowienia Trybuny Obywatelskiej jako stałego elementu posiedzeń rady Miasta oraz określenia zasad i trybu jej funkcjonowania.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącemu Rady Miasta Szczecin.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 03 marca 2025 r. Pan _____ wniósł o formalne ustanowienie Trybuny Obywatelskiej jako stałego elementu posiedzeń Rady Miasta oraz określenia zasad i trybu jej funkcjonowania. Jednocześnie wskazał na analogiczną do wnioskowanej Trybunę Obywatelską, która funkcjonuje w Koszalinie. Wskazał, że wzorując się na Koszalinie, warto się zastanowić nad wpisaniem Trybuny Obywatelskiej do Statutu Miasta Szczecin, np. poprzez zmianę § 29 dopisując zapis w przykładowym brzmieniu: „W dniu sesji Rady, zaplanowanej w planie rocznym, odbywa się Trybuna Obywatelska. Trybunę Obywatelską prowadzi Przewodniczący Rady Miasta. Zasady i tryb funkcjonowania Trybuny Obywatelskiej Rada określi w odrębnej uchwale.” W § 32 Statutu Miasta Koszalin funkcjonuje podobny zapis, natomiast zasady i tryb funkcjonowania Trybuny Obywatelskiej w Koszalinie reguluje Uchwała nr II/29/2018 z dnia 20 grudnia 2018 r.

Zdaniem wnioskodawcy petycji wprowadzenie Trybuny Obywatelskiej pozwoli mieszkańcom na publiczne przedstawienie swoich postulatów, problemów i propozycji rozwiązań. Ponadto umożliwi identyfikację problemów, które mogą nie być dostrzegane przez urzędników czy radnych i może się przyczynić do skuteczniejszego i bardziej adekwatnego reagowania na ich potrzeby.

Komisja Skarg, Wniosków i Petycji RM na posiedzeniu w dniu 22 maja 2025 roku przeprowadziła szczegółowe postępowanie wyjaśniające w sprawie przedmiotowej petycji. Ustalono, że przepisy prawne Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.), dalej „usg” a także Statutu Miasta Szczecin, stanowiącym załącznik do uchwały Nr VI/189/19 Rady Miasta Szczecin z dnia 23 kwietnia 2019 r. przewidują cały szereg mechanizmów umożliwiających udział mieszkańców gminy tak w procesie uchwałodawczym jak i w pracach organu stanowiącego gminy.

Zgodnie z art. 11b usg działalność organów gminy jest jawna. Ograniczenia jawności mogą wynikać wyłącznie z ustaw. Jawność działania organów gminy obejmuje w szczególności prawo obywateli do uzyskiwania informacji, wstępu na sesje rady gminy i posiedzenia jej komisji, a także dostępu do dokumentów wynikających z wykonywania zadań publicznych, w tym protokołów posiedzeń organów gminy i komisji rady gminy. Zasady dostępu do dokumentów i korzystania z nich określa statut gminy. Zgodnie natomiast z art. 20 ust. 1 b usg obrady rady gminy są transmitowane i utrwalane za pomocą urządzeń rejestrujących obraz i dźwięk. Nagrania obrad są udostępniane w Biuletynie Informacji Publicznej i na stronie internetowej gminy oraz w inny sposób zwyczajowo przyjęty.

Również zgodnie z Załącznik Nr 1 do Statutu Miasta Szczecin pn. REGULAMIN RADY MIASTA SZCZECIN w paragrafie 32 ust. 1 wskazano, iż sesje Rady są jawne. Kolejne ustępy wskazują, iż obrady Rady są transmitowane i utrwalane za pomocą urządzeń rejestrujących obraz i dźwięk. Nagrania obrad są udostępniane w Biuletynie Informacji Publicznej i na stronie internetowej Miasta oraz w inny sposób zwyczajowo przyjęty. 3. Ograniczenia jawności mogą wynikać wyłącznie z ustaw.

O wyłączeniu jawności w tych przypadkach decyduje przewodniczący obrad z własnej inicjatywy, na wniosek radnego, Prezydenta lub jego zastępcy po zasięgnięciu opinii przewodniczących klubów radnych. Ponadto zgodnie z § 40 ust. 1 pkt. 2 Regulaminu Rady Miasta Szczecin w trakcie dyskusji radnych nad projektem uchwały (apelem lub stanowiskiem), z wyłączeniem debaty nad raportem o stanie Miasta głos mogą zabrać obecni na sesji przewodniczący zarządów jednostek pomocniczych, przedstawiciele miejskich jednostek organizacyjnych, związków zawodowych, innych organizacji lub osoby, których interesu prawnego uchwała dotyczy, jeżeli złożyli pisemny wniosek w tej sprawie Przewodniczącemu obrad przed otwarciem sesji.

Mieszkańcy miasta mogą zabierać głos także podczas debaty o raporcie o stanie miasta. Zgodnie z art. 28aa ust. 6 i 7 usg w debacie nad raportem o stanie gminy mieszkańcy gminy mogą zabierać głos. Mieszkaniec, który chciałby zabrać głos w trybie określonym w ust. 6, składa do przewodniczącego rady pisemne zgłoszenie, poparte podpisami:

- 1) w gminie do 20 000 mieszkańców - co najmniej 20 osób;
- 2) w gminie powyżej 20 000 mieszkańców - co najmniej 50 osób.

Zgłoszenie składa się najpóźniej w dniu poprzedzającym dzień, na który zwołana została sesja, podczas której ma być przedstawiany raport o stanie gminy. Mieszkańcy są dopuszczani do głosu według kolejności otrzymania przez przewodniczącego rady zgłoszenia. Liczba mieszkańców mogących zabrać głos w debacie wynosi 15, chyba że rada postanowi o zwiększeniu tej liczby.

Mieszkańcom gminy przysługuje też inicjatywa obywatelska. Zgodnie z art. 41 a usg grupa mieszkańców gminy, posiadających czynne prawa wyborcze do organu stanowiącego, może wystąpić z obywatelską inicjatywą uchwałodawczą. Grupa mieszkańców, o której mowa w ust. 1, musi liczyć w gminie powyżej 20 000 mieszkańców - co najmniej 300 osób. Projekt uchwały zgłoszony w ramach obywatelskiej inicjatywy uchwałodawczej staje się przedmiotem obrad rady gminy na najbliższej sesji po złożeniu projektu, jednak nie później niż po upływie 3 miesięcy od dnia złożenia projektu.

Ustawowym narzędziem z którego obywatele mogą swobodnie korzystać jest też prawo składania skarg wniosków i petycji. Zgodnie z art. 8b usg rada gminy rozpatruje skargi na działania wójta i gminnych jednostek organizacyjnych; wnioski oraz petycje składane przez *obywateli*; w tym celu powołuje komisję skarg, wniosków i petycji. Kwestie te reguluje także Statut Miasta Szczecin. Zgodnie z § 25 ust. 1 rada powołuje Komisję ds. Skarg, Wniosków i Petycji której tryb i zasady działania określa załącznik nr 3 do Statutu. Tym samym przedmiot petycji i uznanie jej zasadności pozostaje w gestii organu stanowiącego – Rady Miasta Szczecin. Do rozstrzygnięcia zaś radnych pozostaje uznanie bądź nie jej zasadności, biorąc pod uwagę wskazany wyżej stan prawny.

Na marginesie wskazać należy, iż § 29 Statutu Miasta Szczecin stanowi iż kluby radnych mogą występować do Prezydenta o nieodpłatne udostępnienie im pomieszczeń w celu odbywania swoich spotkań oraz zapewnienie obsługi organizacyjnej. Tym samym zdaniem opiniującej zmiana tego postanowienia i wprowadzenie w tym miejscu zapisu „W dniu sesji Rady, zaplanowanej w planie rocznym, odbywa się Trybuna Obywatelska. Trybunę Obywatelską prowadzi Przewodniczący Rady Miasta. Zasady i tryb funkcjonowania Trybuny Obywatelskiej Rada określi w odrębnej uchwale” byłoby niezgodne z zasadami należytej legislacji.

Wobec powyższego, nie można się przychylić do argumentów podniesionych przez wnioskodawcę i tym samym przedmiotową petycję należy uznać za bezzasadną.

Zgodnie z art. 13 Ustawy o petycjach, wnioskodawcy nie przysługuje prawo wniesienia skargi na sposób załatwienia przedmiotowej petycji.

Przewodniczący Rady Miasta Szczecin

Paweł Bartnik